
Protesty na univerzitě v Bonnu: za všechno může Boloňa

Protesty na univerzitě v Bonnu: za všechno může Boloňa

Od vídeňských studentů, kteří minulý měsíc obsadili aulu univerzity, se později inspirovali i posluchači nejen dalších rakouských, ale i německých a švýcarských vysokých škol. Mýlil by se ovšem ten, kdo by si pod dojmem těchto zpráv představoval paralyzované univerzity, bitky s policií a škody na majetku.

17. listopadu v návaznosti na demonstraci, která probíhala v rámci celoněmeckého protestu v Den studentstva, došlo i v Bonnu k obsazení největší posluchárny. Pokud někdo ale nemá přednášku právě v této učebně, obsazení se ho nijak nedotkne. Všude jinde probíhá výuka podle rozvrhu, chodby jsou plné studentů přebíhajících z kurzu na kurz. Přestože drtivá většina s požadavky protestujících sympatizuje, obsazení se účastní „pouze“ okolo 200 z 28 tisíc studentů. Ani v hlavní budově, kde se obsazená posluchárna I nachází, nepanuje žádný výjimečný stav a člověk si protestu ani nevšimne, pokud se nepřijde podívat přímo do obsazeného sálu. Zde probíhá vše organizovaně, studenti se snaží nedat záminku k zákroku. Po většinu času diskutují, o všem hlasují, vytvářejí plakáty a transparenty, udržují perfektní pořádek a – v Německu samozřejmě – třídí svůj odpad. Vedení univerzity již dvakrát – naposledy v pátek – nařídilo vyklizení posluchárny a přivolalo policii. Studenti po výzvě mužů zákona univerzitu opustili dobrovolně, i páteční „spontánní“ demonstrace navazující na vyklizení probíhala po domluvě s policisty. Po prvním policejním zásahu však studenti

druhý den obsadili učebnu znovu. Studentským akcím není věnována příliš velká mediální pozornost. Časté stávky a demonstrace patří k Německu spíše k folklóru, posluchači vysokých škol vyšli za stejné cíle do ulic naposledy v létě. Protestují zejména proti školnému (to se již několik let platí ve většině starých spolkových zemí a pohybuje se okolo 500 EUR za semestr) a v rámci boloňského procesu probíhající reformě vysokých škol. Rozdělení studia do bakalářského a magisterského cyklu podle studentů vedlo k tomu, že posluchači bakalářského cyklu jsou přetíženi a po ukončení studia mají malou šanci dostat se do magisterského programu. Zatímco totiž v ČR většina univerzit původní pětileté programy více méně rozdělila na tři roky bakalářského a dva magisterského studia, němečtí reformátoři vzali vážně cíl boloňského procesu, že již diplom z bakalářského studia by měl být dostačující k uplatnění na trhu práce. Vzhledem k tomu, že německý vzdělávací systém chápe studium velmi rigidně jako přípravu na výkon konkrétního povolání, vedlo to k tomu, že se univerzity snažily do bakaláře vměstnat co nejvíce látky z původně čtyřletého univerzitního studia. Magisterské studium je pak pojímáno jako nástavba pro nejlepší studenty, některé univerzity nabízí místa v magistru pouze pro 30% absolventů bakaláře. Tomu ale neodpovídá obraz, jaký má bakalář u veřejnosti resp. potencionálních zaměstnavatelů: podobně jako u nás není vnímán jako plnohodnotný titul. V rámci reformy bylo studium také strukturováno do modulů, což v porovnání s dřívějším poměrně volným systémem pro studenty znamená méně volnosti při sestavování rozvrhu a paradoxně ztížení možnosti přestupu na jinou školu, neboť moduly často nejsou srovnatelné. Boloňský proces, který měl studium učinit flexibilnějším, se tak pro německé studenty stal naopak symbolem byrokratizace a biflování. Přestože na vině je spíše špatná realizace reforem, Boloňa se teď stala pro studenty terčem a svalují na ni často i nedostatky, které existovaly již dříve.

Požadavky studentů jsou přijímány velmi vstřícně. Často se s nimi solidarizují pedagogové, v ulicích jsou povzbuzováni veřejností. Dokonce i politici signalizují porozumění, včetně spolkové ministryně školství [Anette Schavan](#) – svou roli hraje i to, že v květnu proběhnou důležité zemské volby v Severním Porýní-Vestfálsku. Již nyní je obecně akceptováno, že reforma neproběhla nejšťastněji, ohradila se proti ní i řada renomovaných pedagogů. Situaci však komplikuje německý federalismus s nejasným přidělením kompetencí: spolková vláda tvrdí, že školství je v zodpovědnosti zemí, země se ohrazují, že provedení reforem je v kompetenci univerzit a že potřebují od spolku více peněz, na finanční aspekt upozorňují i univerzity. Přestože veřejné mínění je na straně studentů, nemohou toho zcela využít: není jasné, na koho ukázat.

Ondřej Pícka